

1/11/2024

נושאונט מס' 69

דבר העורך

שלום לכם,

לפני כעשרה ימים שבתי מהתערוכה האירופית "HAFNIA 2024", אשר התקיימה בעיר קופנהאגן, בירתה של דנמרק. בתערוכה זו היה לי הכבוד לשמש כקומיסר הישראלי. לשמחתי, התצוגות מישראל, ובפרט התמטיקה הישראלית, זכו הפעם להצלחה.

האוסף שלי הוצג הפעם באגף "אלוף האלופים", משום שהוא זכה בעבר במדליית זהב גדול בתערוכה עולמית (בתערוכות יבשתיות די בזכיה אחת כזו כדי לעבור ל"אלוף האלופים", וזאת בניגוד לתערוכות עולמיות בהן נדרשות שלוש זכיות כאלה). **מנחם לדור** הציג את האוסף שלו על שירותי המודיעין לראשונה בהיקף של 7 מסגרות, אחת יותר מאשר התערוכה בגרמניה בשנה שעברה. למרות הגידול בהיקף התצוגה, אשר בהכרח גורם ל"דילול" החומר הבולאי הטוב, הצליח מנחם לשמור על רמת המדליה שלו (מוזהב גדול), ואף לזכות בעלייה קלה בניקוד – 86 נקודות לעומת 85 לפני שנה.

הישג מצוין רשם יושב ראש איל"ת, **יצחק ברק**, אשר זכה במדליית זהב עם ציון של 92 נקודות. זהו הציון הגבוה ביותר בו זכה האוסף אי פעם! השופטים ציינו במיוחד את החומר הנדיר והאיכותי שבתצוגה, וזיכו את האוסף ב-19 נקודות בסעיף הנדירות מתוך ה-20 האפשריות. תוצאה כה גבוהה היא נדירה בפני עצמה. אין לי ספק כי עם כמה שיפורים קלים איציק יוכל לעשות עוד צעד קדימה, ו"ביום בהיר" ניתן לראות מדליית זהב גדול באופק.

עוד שני ישראלים הציגו בדנמרק באגפים אחרים, וגם הם זכו לתוצאות טובות: חברנו **לורנס פישר** הציג אוסף של מסגרת אחת באגף הגלויות על סטראוטיפים אנטישמיים. מיועדנו **לס גלסמן** הציג אוסף מסורתי על בול דואר האוויר של חברת מוזמביק בהיקף של מסגרת בודדת. שני אוספים אלה זכו ל-85 נקודות ומדליה מוזהבת גדולה. כבוד!

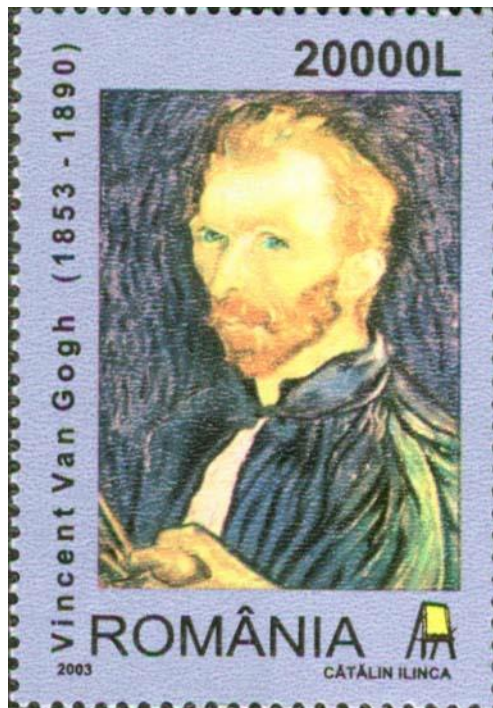
אני מקווה שתוצאות מרשימות אלו יעודדו חברים נוספים להיכנס למעגל המציגים!

ברכות,
יורם

וינסנט ואן גוך – גאונות ואומללות משה ביאלי

מובן מאליו שלא ניתן להחליט מי הוא גדול הציירים בהיסטוריה, משום שזוהי שאלה של טעם אישי. דומני, שאם אבקש את קוראי "נושאונט" לחבר רשימה של עשרת הציירים הגדולים ביותר לטעמם אקבל מכל אחד מהם רשימה שונה. יחד עם זאת, מספר שמות יופיעו כנראה בכל הרשימות, ואחד מהם הוא שמו של **וינסנט ואן גוך**.

וינסנט ואן גוך: "דיוקן עצמי", 1889

סיפורו של ואן גוך הוא מרתק: ואן גוך מעולם לא השלים לימודי אומנות מסודרים, עובדה שבאה לידי ביטוי ביצירתו. תקופת היצירה שלו הייתה קצרה מאוד, פחות מעשר שנים, אך במהלך הוא היה פורה מאוד, והותיר אחריו כ-2,100 יצירות, מהן כ-900 ציורי שמן והיתר – רישומים. במהלך חייו מכר ואן גוך ציור אחד בלבד, וגאוניותו הוכרה רק לאחר מותו. מצבו הנפשי בשנותיו האחרונות, שנות היצירה שלו, היה מעורער, ובעיותיו הנפשיות השתקפו ביצירותיו. מותו הטראגי בגיל צעיר הוא בבחינת סיום הולם לחייו האומללים, והוא מוסיף להפיכת סיפורו של ואן גוך למיוחד כל כך.

וינסנט וילם ואן גוך נולד ב-30 במרץ 1953. אביו היה כומר קלוויניסטי, ווינסנט הצעיר הושפע ממנו רבות. וינסנט היה הבכור מבין שישה: אחיו הצעיר ממנו בארבע שנים היה **תאו**, שהפך לימים לסוחר אומנות. שני האחים

היו קרובים מאוד, ותאו שימש כמשענת נפשית וכלכלית לאחיו הגדול. לאורך חייהם ניהלו התכתבות עניפה, שהיא כיום אחד המקורות להבנת חייו ויצירתו של וינסנט. באופן טרגי תאו נפטר ממחלה כחצי שנה לאחר שוינסנט שם קץ לחייו.

בתחילת דרכו נע וינסנט ואן גוך בין עולם האומנות לעולם הדת. הוא עבד בחברה לסחר באומנות (אחיו תאו עבד באותה חברה בהמשך), ובשנת 1882 למד אומנות בהאג במשך חודשים ספורים. בשנות העשרים לחייו הוא גם גילה עניין עמוק בדת, וניסה להתקבל ללימודי תיאולוגיה באוניברסיטת אמסטרדם בשנת 1877, אך נכשל בבחינות הכניסה. בשנת 1879 עבד ואן גוך כדרשן לא מוסמך באזור המכרות העני של בוריאז' בבלגיה. גורלם של הכורים העניים נגע לליבו של ואן גוך, והוא בחר להתגורר בבקתה צנועה ולישון על מצע קש. צניעות זו לא חיבבה אותו על ראשי הכניסה, אשר סברו כי הוא פוגע בכבוד הכמורה. ואן גוך פוטר אחרי כחצי שנה ממשרת הדרשן, אם כי המשיך לעבוד ללא תשלום במשך כמה חודשים נוספים. בתקופה זו הוא יצר את רישומי הפחם הראשונים שלו.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

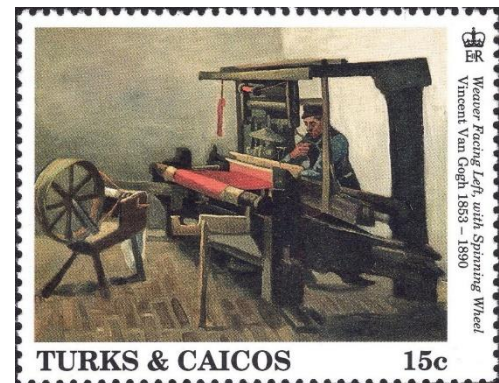
ראשית הקריירה

כאמור, העבודות הראשונות אותן יצר ואן גוך היו רישומי פחם. בשנת 1882 הוא ניסה ללמוד אומנות בהאג, אצל הצייר ההולנדי **אנטון מוב**. מוב לימד את ואן גוך לצייר בצבעי שמן, אך תוך זמן קצר התגלעו חילוקי דעות אומנותיים קשים בין השניים, עדות לאופיו הקשה של וינסנט, ודרכיהם נפרדו.

ואן גוך נדד איפוא ברחבי בלגיה וארצות השפלה, וציוריו באותה תקופה בחיי העובדים והעניים. ציוריו באותה תקופה הם כהים וקודרים. בשנת 1884 הוא יצר סדרת של תשעה ציורים המתארת אורגי בדים, אשר שניים מתוכה נראים בבולים להלן. ברוב הציורים האורגים נראים כשהם בחושך כמעט מוחלט, עדות לתנאי העבודה הקשים שלהם. השימוש בצבע האדום לתיאור הבד בבול הימני הוא חריג צבעוני בסדרה קודרת זו.

"נול עם אורג", 1884.

"אורג הבדים", 1884.

היצירה המפורסמת ביותר של ואן גוך מתקופה זו היא "אוכלי תפוחי האדמה", אותה הוא יצר בין החודשים מרץ למאי בשנת 1885. צינתי בתחילת דברי שואן גוך היה אומן פורה מאוד, ורק לעיתים רחוקות הוא הקדיש לציור בודד תקופה כה ממושכת. התוצאה היא ציור כהה, חשוך ומדכא, כמעט נטול תקווה. ואן גוך מתאר כאן את חיי האיכרים,

"אוכלי תפוחי האדמה", 1885

אשר לאחר יום עמל בשדה תפוחי האדמה הם אוכלים בידיהם המלוכלכות את תפוחי האדמה המבושלים. הדמויות אותן בחר ואן גוך לצייר אינן יפות מראה, ומקנות לציור איכות נטורליסטית. התמונה היא, כאמור, קודרת, וכוללת מקור אור יחיד – מנורת הנפט, אשר יוצרת קומפוזיציה פירמידלית. התחושה הכללית שהציור מעביר היא קלסטרופובית, ואף מאיימת.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

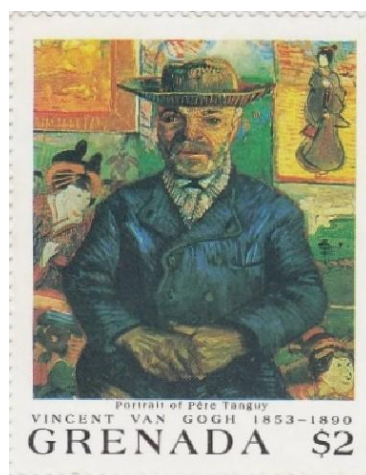
התקופה בפריז

בחורף של 1885-6 ניסה ואן גוך פעם נוספת ללמוד אומנות באופן מסודר. גם הפעם הניסיון לא האריך ימים, והוא סולק מהאקדמיה של אנטוורפן לאחר כמה חודשים. בחודשי לימודיו הוא נחשף לראשונה לאומנות יפנית, על צבעיה הנקיים והבהירים. הוא נטש כמעט לחלוטין את גווני השחור והחום שאיפיינו את יצירתו עד כה, והחל לעשות שימוש נרחב יותר בכחול, צהוב ומאחר יותר גם באדום.

מימין: "נוף סתווי עם ארבעה עצים", 1885. משמאל: "ארבעה פרחי חמניות", 1887. שימו לב לצבעוניות של יצירות אלה, ובמיוחד לשילוב הצבעים החמים והקרירים בציור החמניות. משיכות המכחול המסתחררות לכל הכיוונים הן מאפיין בולט של יצירתו של ואן גוך.

באביב 1886 עבר וינסנט ואן גוך להתגורר אצל אחיו תאו ברובע מונמרט בפריז. בשנתיים בהן התגורר בפריז הוא פגש כמה מהציירים האימפרסיוניסטים שפעלו בעיר (דגה, פיסארו) וכן בכמה ציירים מהזרם הפוסט-אימפרסיוניסטי (טולוז-לוטרכ, גוגן), הזרם שהוא עצמו השתייך אליו. ביצירותיו מתקופה זו ניכרת ההשפעה של האומנות היפנית אותה ציינו לעיל, וכן ציורי נוף השפעת הזרם האימפרסיוניסטי. בעיקר בולטת השפעתו של פיסארו, אשר בעקבותיו יצר ואן גוך מספר ציורים בטכניקות פואנטיליסטיות (שימוש בנקודות צבע).

למעלה: "קוטג' עם אסם דל ואישה כפופה", 1885. במרכז: "דיוקן של פר טנגוי", 1887. משמאל: "דיוקן עצמי", אביב 1887.

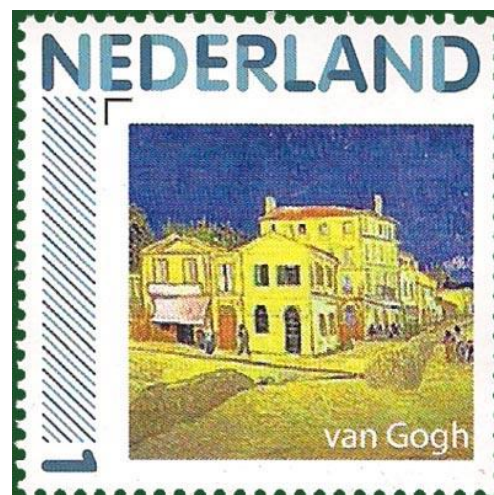
בתקופת מגוריו בפריז חלה התדרדרות במצבו הנפשי של ואן גוך, וכנראה שגם בכוש הראייה שלו. תופעות אלה התבטאו בעיקר בדיוקנאות העצמיים שלו, אשר אפקט "עין הדג" הופך להיות בולט בהם. הדיוקנאות העצמיים שלו מתקופה זו הם קלסטרופוביים, "חתוכים" ודחוסים.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

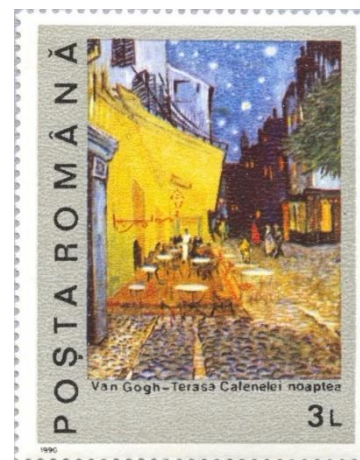
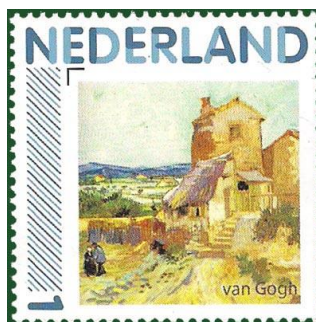
"חדר השינה בארל", 1889

"הבית הצהוב בארל", 1888

השנה בארל

בעקבות ההדרדרות במצבו נטש וינסנט ואן גוך את פריז בפברואר 1888 ועבר להתגורר ב"בית הצהוב" בעיר ארל שבחבל פרובנס. המעבר חולל פלאים בנפשו, ובחודשים הראשונים בארל הוא הפיק חלק מעבודותיו הטובות ביותר. הוא הפסיק לצייר דיוקנאות, ובכלל זה דיוקנאות עצמיים, והתמקד בציורי נוף.

שלושה מציורי הנוף של ואן גוך בארל. מימין: "מרפסת בית הקפה בלילה", 1888. במרכז: "הטחנה הישנה", 1888. משמאל: "סירות דיג על החוף בסנט-מארי", 1888.

אחת היצירות החשובות ביותר של ואן גוך במהלך התקופה שלו בארל היא "מרפסת בית הקפה בלילה". ציור זה החל כרישום בעפרון פחם, והוא מורכב משני חלקים: החלק העליון מצייר בטכניקה פואנטיליסטית, ולכן קווי המתאר של המבנים הם חדים וברורים. לעומת זאת החלק התחתון מצייר בטכניקה אימפרסיוניסטית, קווי המתאר מטושטשים משהו, והצייר עושה שימוש בהולכת העין בתנועה. זוהי יצירה צבעונית מאוד: למרות שההתרחשות היא בשעת לילה, ואן גוך החליט לא להשתמש כלל בשחור. יתר על כן, המבנים הכהים בעומר התמונה בצד ימין יוצרים תחושה שהשמיים הם בהירים. בית הקפה עצמו מתואר בצבעים בהירים מאוד, בהיותו המבנה המואר היחיד באזור. בציור זה עשה ואן גוך לראשונה שימוש ב"זריעת" השמיים בכוכבים – אפקט שיחזור ביצירות עתידיות שלו. אגב, בית הקפה המתואר בציור עדיין קיים, ובשנת 1990 הוא עבר שיפוץ כדי להתאים אותו ליצירה של ואן גוך כמאה שנה קודם לכן!

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

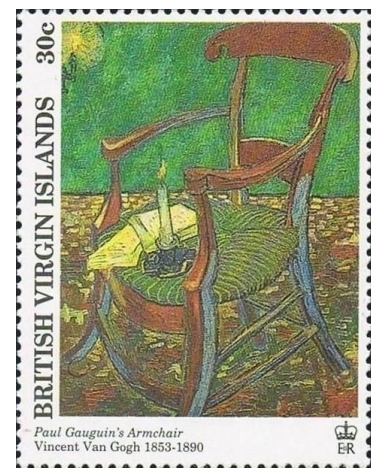
במהלך מגוריו בארל יצר ואן גוך סדרה מפורסמת של ציורים של הפרחים החביבים עליו – החמניות. את ציורי החמניות הראשונים שלו הוא יצר עוד בפריז, כפי שראינו בעמוד הקודם, אך עתה הוא התמקד בחמניות הנתונות באגרטל. למעשה, ואן גוך יצר בארל שתי סדרות של ציורי חמניות: הסדרה הראשונה, מאוגוסט 1888, כוללת ארבעה ציורים, מהם שניים בגוון אדמדם ושניים צהבהבים. הסדרה השנייה, שנוצרה לקראת סוף התקופה שלו בארל בינואר 1889, כוללת שלושה ציורים המהווים גרסאות חדשות לשני הציורים האחרונים בסדרה הראשונה. ציורי החמניות הם בין המפורסמים ביותר של ואן גוך, והם עושים שימוש בגוונים חדשים של צהוב, אשר נוצרו ממינרלים כגון מנגן וקובלט (לתשומת ליבם של אספני המינרלים). ואן גוך עצמו היה שבע רצון מציורים אלה, וכתב לאחיו תאו ש"חמניות הן הפרח שלי" גם הצייר הדגול פול גוגן התפעל מהחמניות של ואן גוך.

בסוף אוקטובר 1888 נענה גוגן להזמנתו של ואן גוך לבוא לארל. במשך כחודשיים השניים יצרו יחדיו. במהלך תקופה זו צייר ואן גוך את כסאו של גוגן, וכן את הכיסא שלו עצמו. גוגן מצידו צייר את דיוקנו של ואן גוך. עד מהרה התגלעו סכסוכים בין השניים: ואן גוך העריץ את גוגן, וקיווה עד מאוד שגוגן יראה בו אומן שווה יכולות וחשיבות. הוא פיתח "חרדת נטישה" ביחס לגוגן, והיחסים בין שניהם הפכו למתוחים.

ב-23 בדצמבר 1888, לאחר מריבה נוספת עם גוגן, חזר וינסנט ואן גוך לחדרו בבית הצהוב, שם הוא שמע לכאורה קולות וחתך את אוזנו השמאלית באמצעות סכין גילוח. קיימות גרסאות סותרות בשאלה האם נגרם לאוזן נזק של ממש, או שהחתך היה מוגבל לתנוך האוזן בלבד. ואן גוך חבש בעצמו את פצעו, אך למחרת הוא נמצא מחוסר הכרה ונלקח לבית חולים, שם הוא אובחן כסובל מדיכאון והזיות. את החודשים הראשונים של שנת 1889 בילה ואן גוך לסירוגין בין אשפוז בבית החולים לבין מגורים בבית הצהוב, עד שזה נסגר בלחץ תושבים אשר חששו מה"גינג'י המשוגע".

"חמניות", 1889.

"הכסא של גוגן", 1888.

"דיוקן עצמי עם אוזן חבושה ומקטרת", 1889.

אשפוז בסן רמי

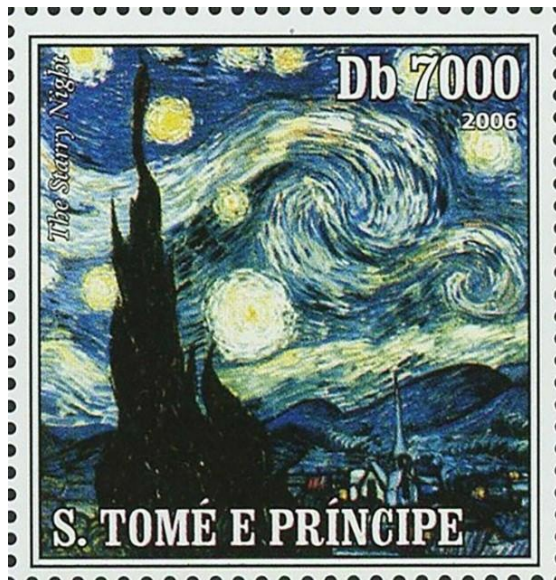
מצבו הנפשי המעורער הוביל את וינסנט ואן גוך לאשפוז את עצמו מרצון במרכז הפסיכיאטרי שבמנזר סן פול, בעיירה סן רמי הנמצאת כשלושים קילומטר מארל. ואן גוך

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

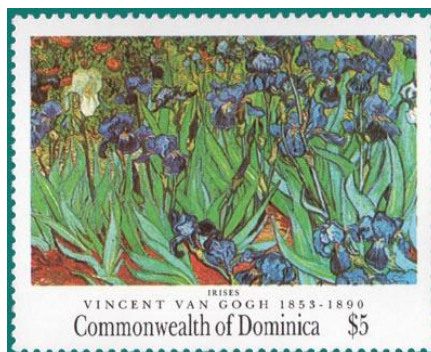
קיבל שני חדרים – אחד למגוריו ואחד שימש לו כסטודיו. שהותו במקום ארכה שנה, ממאי 1889 ועד מאי 1890. בתקופה זו הוא חי במקום סגור, אך הותרו לו טיולים בחוץ תחת פיקוח. כתוצאה מכך הוא סבל ממחסור בנושאים חדשים לצייר, ובחלק מהתקופה גם ממחסור בחומרי ציור. אף על פי כן, בימיו של ואן גוך בסן רמי הוא יצר כמה יצירות פאר, אשר המשיכו את תקופת הזוהר שלו בארל.

"ליל כוכבים", 1889.

הידועה שבין יצירות אלה היא "ליל כוכבים", ויתכן כי זו היצירה המפורסמת ביותר של ואן גוך. הציור מתאר את הנוף הנשקף מחדרו של האומן, אותו ראה מבעד לסורגים. במישור הקדמי מתוארת קבוצת עצים גבוהים, כאשר ברקע נראית עיירה ובמרכז בית עם צריח ובאופק מופיעה שרשרת גבעות. עיקר הציור הוא תיאור שמי הלילה, והוא גם תופס את רוב שטח הבד. ואן גוך שיבץ בשמים ירח ומספר כוכבים, וכל אחד מהם מוקף בהילה מעגלית. הצבע הסמיך והעקבות הברורות של המכחול בצבע יוצרים תחושה של תנועה. תנועת הסחרור הזו משקפת ללא ספק את חוסר השקט הנפשי ממנו סבל האומן עצמו.

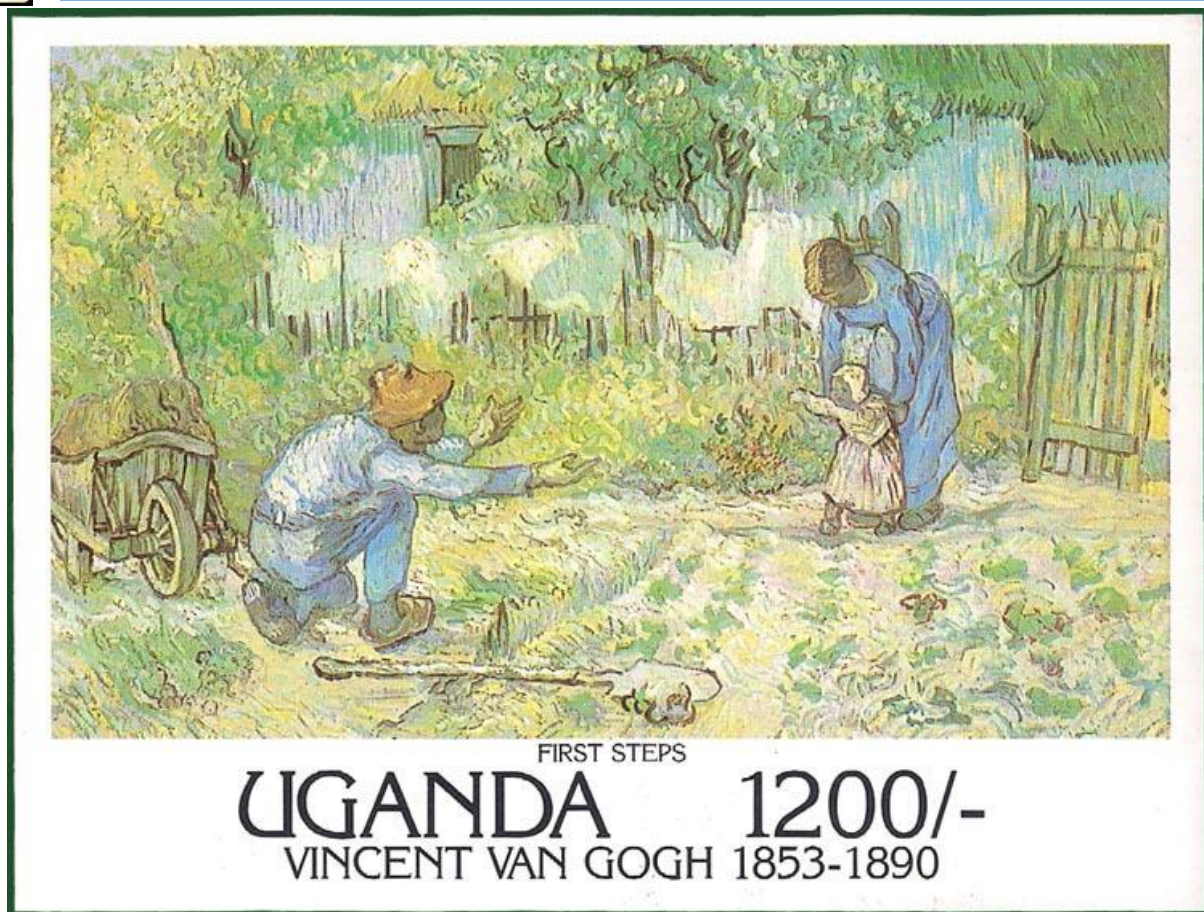
יצירה חשובה אחרת של ואן גוך מתקופה זו היא "אירוסים", המתוארכת לשבוע הראשון של שהותו במוסד. ביצירה זו רואים השפעה של הסגנון היפני אליו נחשף ואן גוך באנטוורפן כמה שנים קודם לכן. השפעה זו ניכרת בקווי המתאר החזקים, בצבע האחיד והשימוש באור. כאמור, כתוצאה מכיליאתו סבל ואן גוך ממחסור בנושאי ציור, וכך חלק משמעותי של עבודותיו בסן רמי היה מתן פרשנות משלו ליצירות של אומנים אחרים, כגון **ז'אן פרנסואה מילה**. בספטמבר 1889, לאחר סדרה של משברים נפשיים ותקופה של חוסר יצירה, חזר ואן גוך ליצור דיוקנאות, ואחד מהם הוא "דיוקנו של איכר צעיר". עד היום המחקר לא הצליח לגלות מיהו האדם אותו צייר ואן גוך.

יצירות של ואן גוך מימיו בסן רמי. מימין: "מנוחה מעבודה", ציור המהווה פרשנות אישית לעבודה קודמת של מילה. במרכז: "אירוסים". בשמאל: "דיוקנו של איכר צעיר". כל היצירות הן משנת 1889.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

"צעדים ראשונים" (1890) הוא יצירה נוספת של ואן גוך על בסיס ציור של מילה. במקרה זה הפרשנות של ואן גוך מתמקדת בבחירת הצבעים – היצירה של מילה היא בשחור לבן. שימו לב לרוך המובע בציור, ולחוס האנושי הקורן מהסצנה.

ואן גוך זוכה להכרה

הכול יודעים, כי וינסנט ואן גוך לא זכה בחייו להכרה לה היה ראוי, וכי במשך חייו הוא מכר רק עבודה אחת שלו, "הכרם האדום". האמת היא טראגית הרבה יותר: ואן גוך מת ממש על סף ההצלחה, כאשר ההכרה התדפקה על דלתו.

"הכרם האדום". 1888.

בנובמבר 1889 הוזמן ואן גוך לשלוח שישה ציורים לתערוכה בבריסל. המארגנים הזמינו ממנו ציורים ספציפיים, ובהם שני ציורי חמניות. ציוריו של ואן גוך עמדו במוקד התערוכה, ואחד מהם, "הכרם האדום", נמכר לציירת **אנה בוך**. בעקבות ההצלחה בבריסל הוצגו עשרה מציוריו של ואן גוך בתערוכת האומנים העצמאיים בפריז, במרץ-אפריל 1990. הציורים זכו לשבחים מאומנים רבים, ובהם גוגן. **קלוד מונה** אמר כי ציוריו של ואן גוך היו הטובים ביותר בתערוכה כולה.

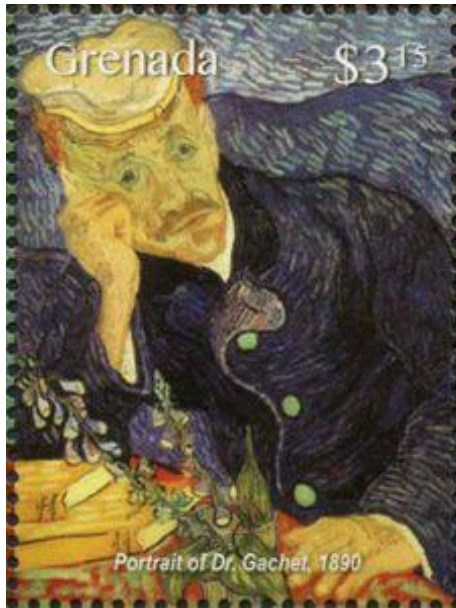

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

הסוף הצפוי מראש

במאי 1890, לאחר שנה של אשפוז בסן רמי, עבר וינסנט ואן גוך להתגורר בעיירה הזעירה אובר סון אואז שליד פריז. למעבר היו שתי מטרות: ראשית, הוא רצה להיות קרוב יותר לאחיו תאו, אשר לא מכבר נישא והפך לאב. שנית, בהמלצתו של קאמיל פיסארו הוא בחר לקבל טיפול בקליניקה של ד"ר **פול גאשה**, הומיאופת אשר טיפל בהצלחה במספר אומנים. התרשמותו הראשונה של וינסנט מרופאו החדש לא הייתה חיובית, והוא כתב לאחיו, כי גאשה זקוק לטיפול לפחות כמוהו.

"פורטרט של ד"ר גאשה", 1890.

לאחר 70 ימים בהם חי באובר סון אואז, אשר במהלכם הוא יצר מספר מדהים של לא פחות מ-70 ציורי שמן, וינסנט ואן גוך ירה בעצמו במהלך טיול בחזה ב-27 ביולי 1890. הוא נפטר כעבור יומיים מפצעיו והוא בן 37 בלבד. דומה כי לחייו מרובי הסבל והמשברים הנפשיים לא היה יכול להיות שום סוף אחר.

שישה חודשים מאוחר יותר נפטר גם אחיו תאו ממחלה, אשר ללא ספק הוחמרה עקב שיברון לב. כעבור שנות דור, ב-1914, ביקשה אלמנתו של תאו להעביר את קברו ליד זה של וינסנט, כדי ששני האחים ימצאו זה לצד זה, כפי שהיו בחייהם.

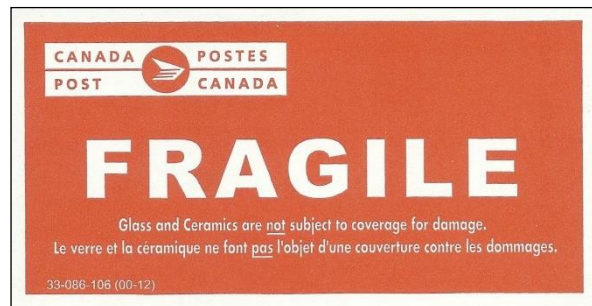
לאחר מות אחיו נותר עזבונו של וינסנט ואן גוך בידי גיסתו **יוהאנה**. בתוך שנים ספורות הפך ואן גוך לשם ידוע מאוד בעולם האומנות, ובשנת 1901 כבר נערכה תערוכה גדולה בפריז אשר הוקדשה ליצירתו. כיום אין ספק כי הוא היה אחד הציירים הגדולים בהיסטוריה, ומחיריהם של ציוריו מרקיעים שחקים.

משה ביאלי אוסף פריטים בולאיים בנושאים התנ"ך בראי האומנות, ציורי מערות וסלעים וכן בנושאים שונים הקשורים באומנות הציור. כתובתו למשלוח תגובות: biali.moshe@gmail.com

זהירות! מדבקות אזהרה על חבילות רישארד פראנגה

רק לעיתים נדירות אנו נתקלים בתצוגות תמטיות הכוללות גם מדבקות עזר, מהסוג המודבק על גבי חבילות. על פי רוב, מדבקות כאלו מספקות מידע ביחס לתוכנה של החבילה, ומדגישות את אמצעי הזהירות הנדרשים בשלבי המשלוח או האחסון של החבילה, ולעיתים אף מדגישות את המהירות הנדרשת להגעת החבילה לנמען. בדרך כלל, המדבקות הללו מוצמדות לחבילה עצמה, ולעיתים גם לטופס הדואר המלווה אותה.

מימין: מדבקה של הדואר הקנדי משנת 2000 המציינת, כי תוכן המשלוח הוא שביר. באותיות הקטנות נאמר שנוק שייגרם לתוכן החבילה לא יזכה את השולח בפיצוי אם החבילה כוללת זכוכית או קרמיקה. משמאל: מדבקה של הדואר הפולני, המסמנת איזה צד של החבילה צריך לפנות כלפי מעלה. מדבקה זו נמכרת בחנות האלקטרונית של הדואר.

כלל בסיסי של תצוגה בולאית קובע, כי עדיף להציג מדבקות בולאיות על גבי מכתב, חבילה או טופס דוארי. כלל זה מתייחס לתוויות דואר רשום, דואר אקספרס או דואר אוויר וכן למדבקות של הצנזורה. כלל זה אינו חל ביחס למדבקות אזהרה, משום שקשה מאוד להציג חבילה דוארית במסגרת תצוגה בולאית בשל גודלה. כמובן, שהמדבקה יכולה להיות רחוקה מאוד מסימני הדואר שעל גבי החבילה, ולכן מותר בהחלט להציג מדבקות כאלו ללא שימוש דוארי. הנה כמה מדבקות כאלו, אשר ערכן התמטי בולט לעין באופן גרפי, או עולה בבירור מהטקסט הנכלל בהן.

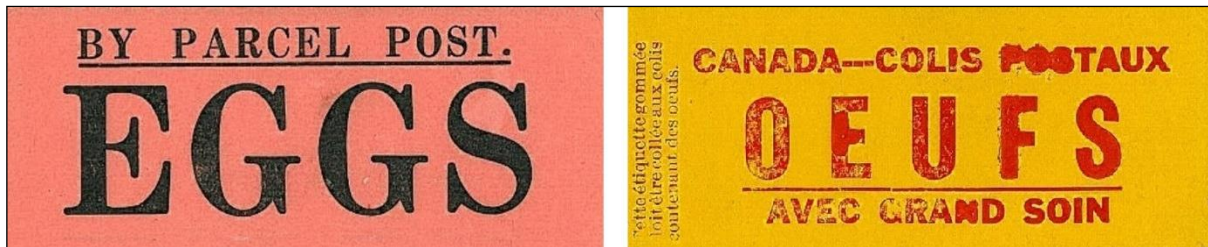

מדבקות המשמשות שירותי דואר שונים לאזהרה ביחס לחבילות ובהן כוסות או כוסיות יין משתלבות היטב בתצוגה הבולאית שלי בנושא יין. התוויות הן (מימין לשמאל) מצרפת, פולין, אוסטריה (משנות ה-20 של המאה הקודמת) ויוגוסלביה.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

כמובן שמבחר הנושאים שאותם ניתן למצוא על גבי מדבקות אזהרה אינו מוגבל לתחום הזכוכית בלבד, אלא רחב הרבה יותר. הדוגמא הבאה היא של תוויות אזהרה ביחס למשלוח ביצים. מדבקות כאלה יכולות וצריכות להשתלב באוספים בנושא תרנגולות או מזון. חשוב שהאספן יספק מידע רב ככול שניתן ביחס למדינה בה השתמשו במדבקה וביחס לתקופה זה נעשה שימוש במדבקות. במקרה שלנו, המדבקות העוסקות בביצים הן מקנדה (ימין) ומאנגליה (שמאל).

כפי שציינתי לעיל, בהחלט מותר להציג את המדבקה במצב תמים, ולא על גבי חבילה. חלופה אחרת היא להציג אותה על גבי טופס המשלוח של החבילה, כפי שניתן לראות בשתי הדוגמאות הבאות, המתייחסות למשלוח של מוצרי זכוכית. הטופס מימין הוא של חבילה אשר נשלחה בהונגריה בשנת 1943, ועל המדבקה מצויר בקבוק זכוכית בתוספת המילה "שביר", לטובת מי שלא מבין את המסר מהציור. הטופס משמאל הוא של חבילה שנשלחה בדואר רכבות בבליה בשנת 1951.

גם משלוח של תוצרת חקלאית זוכה לעיתים קרובות למדבקות אזהרה מיוחדות. הפריט הנראה כאן בצד שמאל הוא טופס משלוח חבילה בדואר רכבות בבליה בשנת 1962. מדבקות האזהרה מתייחסות לתוצרת חקלאית ומראה אשכול ענבים, וזהו, כמובן, פריט נהדר לאוסף היין שלי.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

לסיום, נציין את המובן מאליו עבור כל אספן ישראלי: קיימות גם מדבקות אזהרה בעלות אופי בטחוני. הנה שתיים כאלו, אשר הקורא העברי לא זקוק להסברים ביחס אליהן.

רישארד פראנגה הוא בן 74, ופרש לגימלאות ממקצועו כמהנדס אזרחי. בעברו הוא היה שחקן ושופט כדורסל, ובנה אוסף בולאי על משחק זה. התצוגה שלו על כדורסל זכתה במדליית זהב באליפות אירופה לבולאות תימטית. יין הוא נושא איסוף נוסף שלו, וגם התצוגה שלו בנושא זה זכתה במדליית זהב.

העורך מבקש להודות ללורנס פישר, אשר שני הפריטים האחרונים במאמר לקוחים מהאוסף שלו.